

ASOCIACE
ORGANIZACÍ
V OBLASTI
VĚZEŇSTVÍ

VÝROČNÍ ZPRÁVA

Za období od 17. října 2019 do 31.12.2020

Výroční zprávu zpracovala: Ing. Zuzana Tinglová

Výroční zprávu ověřila Kontrolní komise dne: 13. října 2021

Zpracování výroční zprávy za rok 2019 a 2020 proběhlo v souladu s platnými předpisy.

ZALOŽENÍ ASOCIACE

Asociace organizací v oblasti vězeňství, z.s. (AOOV) byla založena dne 17. října 2019 na základě rozhodnutí 10 zakládajících členů, jimiž byly organizace Český helsinský výbor, z.s., DP Work s.r.o., LIGHTHOUSE spolek, Mezinárodní vězeňské společenství, z.s., Nová šance z.s., Společnost Podané ruce o.p.s., Romodrom o.p.s., RUBIKON Centrum, z.ú., ŠANCE P.R.O., z.s., VOLONTÉ CZECH o.p.s., jejichž cílem bylo společně podporovat rozvoj služeb pro osoby s trestní minulostí a systémové změny, které úspěšnou integraci této cílové skupiny usnadní.

VIZE

Účelem Asociace je propojování různých aktérů v oblasti vězeňství a trestní justice a přispívání k systémovým změnám v oblasti naplňování trestní spravedlnosti. Cílem asociace je spoluvytváření systému, který zohledňuje zájmy a potřeby trestaných osob, obětí i celé společnosti.

Cílem je podporovat sdílení a rozvoj know-how v oblasti řešení příčin i následků trestných činů. Podporujeme šíření osvědčených programů, které přispívají k integraci lidí s trestní minulostí do společnosti a reagují také na potřeby obětí i širší komunity.

PROGRAMOVÉ DESATERO

Programové desatero je základním vodítkem pro směr činnosti AOOV.

1. Nastavení trestní politiky je efektivní a směřuje k rehabilitaci, nápravě narušených vztahů a nahrazení způsobené újmy
2. Vězení připravuje na bezpečný návrat na svobodu, podporuje participativní model spolupráce s vězněnou osobou, čímž se snižuje recidiva
3. Vězněná osoba rozvíjí pozitivní vztahy s rodinou a okolím
4. Vězněná osoba systematicky pracuje na zvýšení svého vzdělání, kvalifikace a zaměstnatelnosti
5. Vězněná osoba má možnosti plnit své závazky
6. Vězněná osoba má možnost řešit svoji závislost na návykových látkách
7. Osoba opouštějící vězení má možnost si zajistit základní životní potřeby a stabilizovat svoji životní situaci
8. Existuje dostupná kontinuální a komplexní podpora po propuštění
9. Zapojení aktéři spolupracují
10. Společnost je připravena dát propuštěným odsouzeným šanci k novému začátku

PRINCIPY NAŠÍ PRÁCE

Rozvíjíme know-how a šíříme osvědčené programy

Podporujeme sdílení a rozvoj know-how v oblasti řešení příčin i následků trestných činů. Podporujeme šíření osvědčených programů, které přispívají k integraci lidí s trestní minulostí do společnosti a reagují také na potřeby obětí i širší komunity.

Podporujeme spolupráci napříč sektory

Podporujeme spolupráci aktérů v oblasti veřejné správy, nevládního sektoru, komerční i akademické sféry s cílem vytvářet funkční partnerství zacílená na zefektivnění systému trestní justice.

Usilujeme o systémovou změnu

Ve spolupráci s danými aktéry usilujeme o změny v systému, které zlepšují podmínky pro úspěšnou integraci lidí s trestní minulostí a obnovu trestným činem narušených vztahů.

Orientujeme se na dopad

Podporujeme sběr a vyhodnocování dat k efektivitě jednotlivých intervencí a usilujeme o rozvoj znalostí a dovedností, jak dopad měřit.

Pracujeme s veřejností

Zvyšujeme informovanost laické veřejnosti i politické reprezentace o problematice trestní politiky, vězeňství, příčin trestných činů a řešení jejich následků. Pomáháme veřejnosti porozumět širším souvislostem tohoto problému.

AOOV V ČÍSLECH

15 členských organizací, 2 čestní členové, 2 pozorovatelé

2 zaměstnankyně sekretariátu

5 členný výbor

3 členná kontrolní komise

6 pracovních skupin se zaměřením na klíčové faktory recidivy osob po propuštění z VT

6 partnerů, se kterými byla zahájena spolupráce

2 poradní orgány a pracovní skupiny expertů, ve kterých je Asociace zastoupena

7 odborných stanovisek, otevřených dopisů, připomínkování legislativy

NAPLŇOVÁNÍ CÍLŮ

Vize, Programové desatero, Etický kodex

Směrnice upravují procesy, kompetence a odpovědnosti orgánů, GDPR

Spuštění webových stránek Asociace a Facebook profilu (květen 2020)

5 pracovních skupin: dluhy, závislosti, zaměstnanost, bydlení, osobnost a vztahy a legislativa

Zastoupení Asociace v pracovní skupině SC2

Zahájení pravidelné výměny informací s GŘ VS ČR

Strategický plán pro rok 2021 (listopad 2020)

PROJEKTY

TOGETHER IN JUSTICE

Založení Asociace a její chod v prvním roce činnosti byl podpořen z projektu Together in Justice financovaným nadací Porticus a realizovaným organizací RUBIKON Centrum, která je jedním ze zakládajících členů Asociace.

POSÍLENÍ KAPACIT AOOV

Cílem projektu Posílení kapacit AOOV je zvýšení profesionality a akceschopnosti AOOV, aby se mohla efektivněji zapojit a přispět k prosazování progresivních změn v oblasti penitenciární a postpenitenciární péče v ČR. Projekt se zaměřuje na posílení nezávislosti Asociace, zvýšení jejích kapacit a zefektivnění vnitřních procesů. Jedním z klíčových cílů je tvorba strategického plánu pro rok 2021 na základě transparentního procesu a konsensu všech členských organizací. Důležitou prioritou je rovněž navazování a rozvoj partnerských vztahů s klíčovými stakeholdery a zahraničními partnerskými organizacemi. Všechny tyto podpořené aktivity by měly vést ke zvýšení akceschopnosti Asociace a umožnit jí efektivně reagovat na aktuální dění v systému a podporovat šíření osvědčených postupů v praxi.

Projekt bude realizován v období 1.8.2020 do 30.7.2021. Projekt Posílení kapacit AOOV je financován prestižní nadací Porticus.

SDÍLENÁ VIZE PRO TRESTNÍ JUSTICI

Cílem projektu Sdílená vize pro trestní justici je společně s odpovědnými orgány a institucemi a s dalšími dotčenými subjekty a osobami definovat vizi pro znovuzařazení bývalých vězňů do společnosti. Nedílnou součástí je navázání konstruktivní spolupráce mezi AOOV a Vězeňskou službou ČR. Projekt bude realizován v období od 1.10. 2020 do 31.12. 2021.

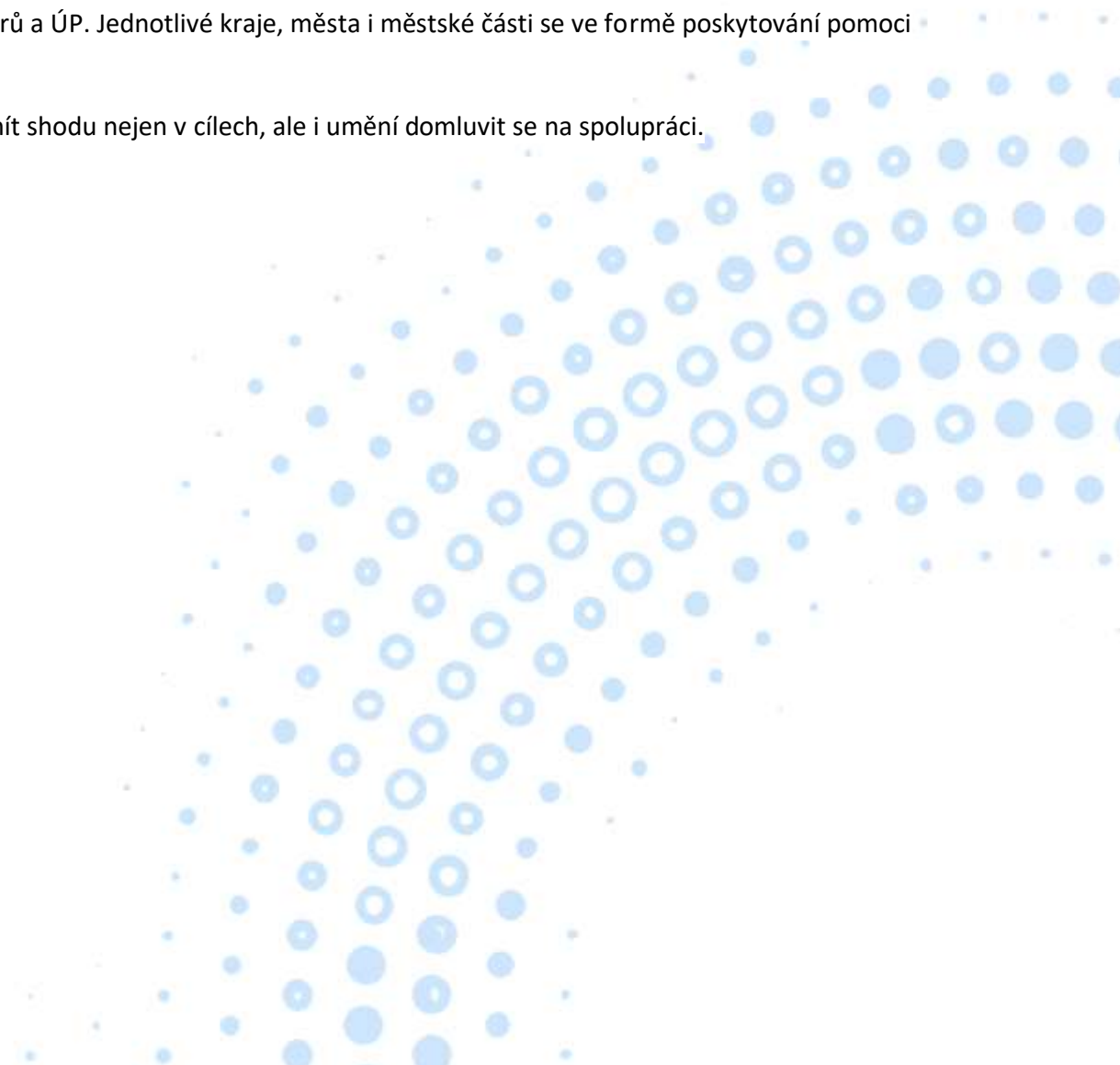
Projekt je financován z mezinárodního programu Stronger Roots. Hlavním donorem je Nadace Open Society Fund Praha. Program Stronger Roots v ČR realizuje konsorcium složené ze čtyř institucí. Vedle Nadace OSF to je české analytické centrum Glopolis, slovenská Nadácie otvorenej spoločnosti a maďarská NIOK Foundation.

DALŠÍ REALIZOVANÉ AKTIVITY

LINKA SPOLUPRÁCE

Během koronavirové krize (duben 2020) vznikla také společná Linka spolupráce AOOV, určená zejména sociálním pracovníkům věznic. Linka vznikla ve spolupráci s GŘVS. 9 členských organizací AOOV se mezi sebou podělilo o 12 krajů ČR a za každý kraj mapovaly situaci, která byla po několik týdnů kritická. Nebylo jasné, kde existuje funkční pomoc sociálních kurátorů a ÚP. Jednotlivé kraje, města i městské části se ve formě poskytování pomoci značně lišily.

Rychlý vznik Linky spolupráce ukázal schopnost jednat bleskově a mít shodu nejen v cílech, ale i umění domluvit se na spolupráci.

ADVOKAČNÍ PRÁCE

- **Dopis vládě k potřebě řešení preventivních opatření ve věznicích v době první vlny pandemie COVID 19 (duben 2020)**
zviditelnění AOOV - navázaná spolupráce s Kanceláří veřejného ochránce práv
- **Připojení AOOV k otevřené výzvě jiných subjektů - řešení sociálních dopadů COVID (duben 2020)**
zviditelnění AOOV, pokračující spolupráce Centrem pro společenské otázky SPOT a Institutem pro sociální inkluzi IPSI
- **Připomínky Zákona o zaměstnanosti - zejm. aktivní politika zaměstnanosti uplatněné prostřednictvím Rady vlády pro NNO - naše připomínky nebyly zohledněné (stejně jako dalších subjektů)**
- **Společná iniciativa s dalšími 35 organizacemi k ovlivnění podoby nového programového období OPZ plus.** Díky společnému postupu a systematickému úsilí se podařilo snížit plánované krácení alokace z 25% na 10%.
- **Odborné stanovisko ke 2 novelám trestních předpisů**
uplatnění prostřednictvím zpravodajky novel Heleny Válkové – dílčí zohlednění našich podnětů

KOMUNIKACE

V květnu 2020 AOOV spustila vlastní webové stránky a profil na Facebooku. Od té doby zde aktivně reaguje na aktuální otázky v oblasti penitenciární a postpenitenciární péče za účelem širší osvěty odborné i laické veřejnosti. Komunikuje rovněž svá odborná stanoviska a návrhy, které jsou součástí její advokační práce. Rovněž transparentně informuje o změnách v Asociaci.

Výběr klíčových témat:

Hrozba přetížení úřadů práce v důsledku opatření vlády souvisejících s pandemií – smyslem výzvy ze dne 26.6.2020 bylo upozornit Ministerstvo práce a sociálních věcí, že pokud urychleně nepřijme další opatření úpravy kontaktu s klienty, hrozí, že úřady práce nebudou schopné zvládnout množství žádostí, které dorazí v červenci. Mezi šest nevládních organizací, které výzvu podepsaly, patří i čtyři členové AOOV – Český helsinský výbor, Mezinárodní vězeňské společenství, Nová šance a RUBIKON Centrum.

Omezení návštěv ve věznicích mělo negativní důsledky pro život vězňů – cílem článku bylo šířit a podpořit závěry ombudsmana ohledně negativních dopadů omezení návštěv ve věznicích. Původní omezení návštěv na 1 osobu, které vylučovalo děti, bylo na žádost ombudsmana upraveno na 1 dospělou osobu a 1 dítě, což i nadále představuje výrazné omezení práva na rodinný život.

Systém vězeňství v České republice z pohledu propuštěných vězňů – v článku „Netuším, co mám dělat a kam jít“, který byl publikován 14.-16.8.2020 v Hospodářských novinách, se vyjadřují Lenka Ouředníčková (předsedkyně Výboru AOOV a ředitelka pro inovace a systémové změny RUBIKON Centra) a Mirka Mařátková (z členské organizace Volonté Czech).

Běh se žlutou stužkou – AOOV se stala partnerem běhu Yellow Ribbon Run v roce 2020. Asociace podpořila akci formou šíření povědomí o běhu mezi svými členy i veřejností.

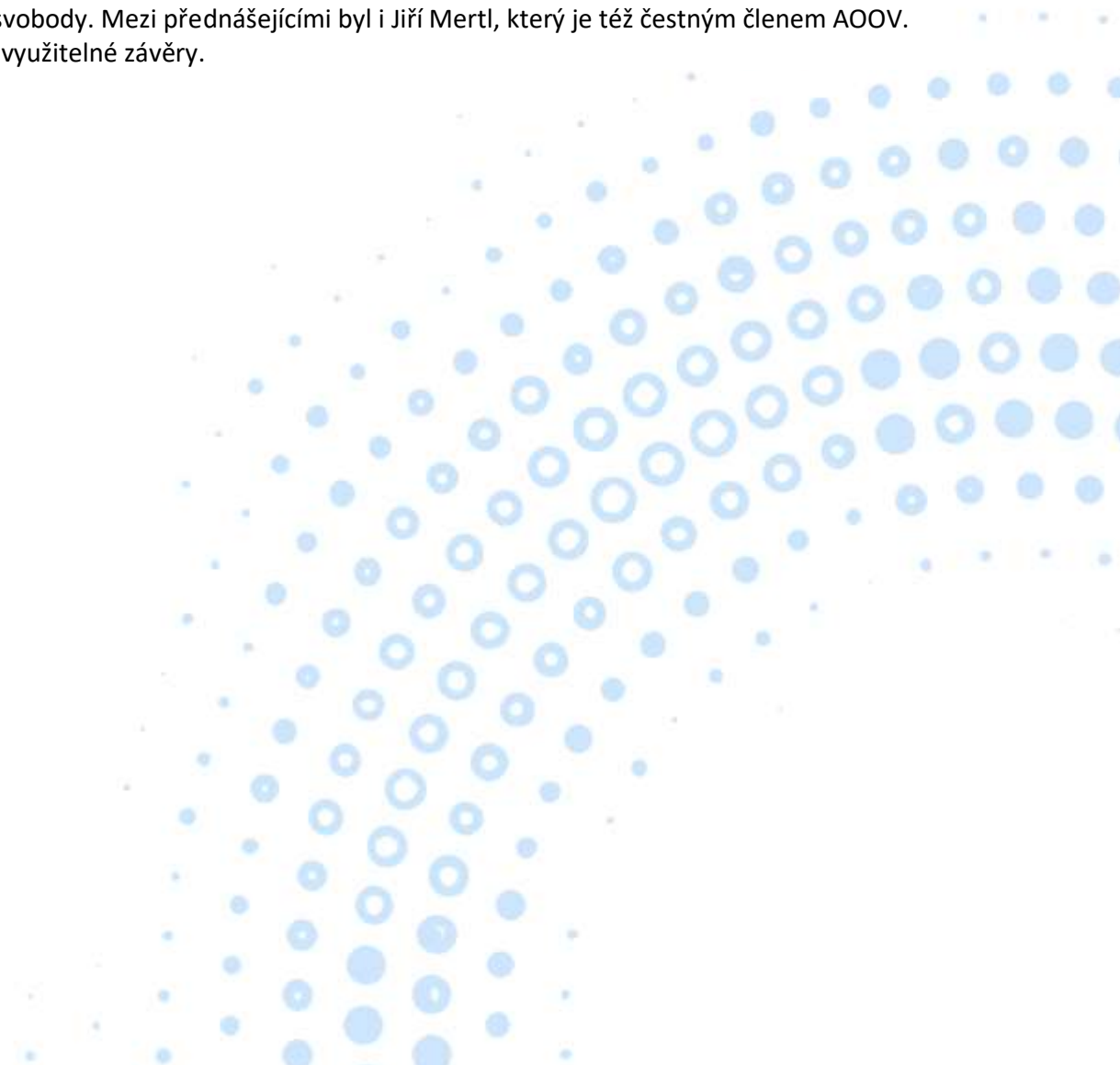
„Tiché oběti“ – děti uvězněných rodičů. I ony si odpykávají svůj trest – článek má za cíl podpořit šíření povědomí o projektu „Rodičovství za mřížemi“, realizovaném Masarykovou univerzitou a členskou organizací Mezinárodním vězeňským společenstvím, jehož cílem je upozornit na dosud neřešenou situaci dětí, jejichž rodiče se ocitli za mřížemi, změnit.

„Musíte makat a poslouchat, no“: Vězení, potlačování autonomie a responsabilizace u vězněných a propuštěných osob v ČR – článek Jiřího Mertla z VÚPSV, v.v.i., čestného člena Asociace, byl publikovaný v Sociologickém časopise. Text poukazuje na existenci „systémové kontradikce spočívající v

nastavení českých věznic“, které odsouzeného zbaví odpovědnosti, samostatnosti, osobní iniciativy a autonomie (čímž se umocňuje vliv prizonizace), přitom po propuštění jsou po člověku všechny tyto atributy vyžadovány a očekávány.

Aktualizace Evropských vězeňských pravidel – cílem článku je šíření povědomí u odborné veřejnosti o změnách Evropských vězeňských pravidel účinných od 1. července 2020. Aktualizace mimo jiné upravuje téma ochrany vězněných žen a zajištění jejich specifických potřeb, zajištění potřeb cizinců a shromažďování informací o vězněných osobách a jejich ochranu.

Podmíněné propuštění a život na svobodě v reflexi osob propuštěných z VTOS - dne 27. října proběhl webinář zaměřený na podmíněné propuštění a život na svobodě tak, jak jej vidí propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Mezi přednášejícími byl i Jiří Mertl, který je též čestným členem AOOV. Cílem článku je sdílet v rámci odborné veřejnosti zajímavé a v praxi využitelné závěry.

SPOLUPRÁCE A PARTNERSTVÍ

Podporujeme spolupráci aktérů v oblasti veřejné správy, nevládního sektoru, komerční i akademické sféry s cílem vytvářet funkční partnerství zacílená na zefektivnění systému trestní justice.

Centrum pro společenské otázky SPOT - společně jsme řešili problematiku sociálních dopadů COVID na osoby ve výkonu trestu i po propuštění (od dubna 2020)

Institut pro sociální inkluzi IPSI - společně jsme řešili problematiku sociálních dopadů COVID na osoby ve výkonu trestu i po propuštění (od dubna 2020)

Iniciativa Za bydlení - společně jsme připomínkovali vládní návrh upravující alokaci prostředků v rámci Operačního programu zaměstnanost v dalším programovém období ESF

Platforma pro spravedlivé exekuce - zastoupení přes členskou organizaci RUBIKON Centrum: prosazování změn v exekučním řádu

Pravidelné schůzky s **GŘ VS ČR** za účelem výměny informací a předávání podnětů z pracovních skupin Asociace (od listopadu 2020)

Běh se žlutou stužkou – AOOV se stala partnerem běhu Yellow Ribbon Run v roce 2020. Asociace podpořila akci formou šíření povědomí o běhu mezi svými členy i veřejností.

ZASTOUPENÍ V PRACOVNÍCH SKUPINÁCH A PORADNÍCH ORGÁNECH

Asociace je zastoupena:

- v pracovní skupině SC2 (Zaměstnanost – Koncepce vězeňství) Lukáš Sulivar (DP Work s.r.o.)
- v pracovní skupině expertů pro vládní strategii vůči NNO (pod Radou vlády pro NNO) - Jana Smiggels Kavková (RUBIKON Centrum, z.ú.)

Členové Asociace jsou zastoupeni:

- Výbor proti mučení – Lucie Rybová (Český helsinský výbor, z.s.) a Lenka Ouředníčková (RUBIKON Centrum, z.ú.), Pavel Zvolánek (Vězeňská duchovenská péče, z.s.)
- Rada vlády pro NNO – Lenka Ouředníčková (RUBIKON Centrum, z.ú.)

Členské organizace AOOV jsou zastoupené v dalších platformách a pracovních skupinách například v poradních komisích ředitelů věznic a jiných. V přehledu výše jsou uvedeny pouze ty platformy a pracovní skupiny, se kterými Asociace v období 2019-2020 aktivně spolupracovala.

ČLENSKÁ ZÁKLADNA KE DNI 31.12.2020

Členové Asociace:

Český helsinský výbor, z.s.,

DP Work s.r.o.,

LIGHTHOUSE spolek,

Mezinárodní vězeňské společenství, z.s.,

Nová šance z.s.,

Společnost Podané ruce o.p.s.,

Romodrom o.p.s.,

RUBIKON Centrum, z.ú.,

ŠANCE P.R.O., z.s.,

VOLONTÉ CZECH o.p.s.

Institut pro restorativní justici,z.s.,

Centrum podpory podnikání Praha o.p.s.,

SOU Vinařice,

CPPT o.p.s.,

Oblastní charita Česká Kamenice

Pozorovatelé:

Vězeňská duchovenská péče, z.s.

A.N.O. - Asociace nestátních organizací

Čestní členové:

Jiří Mertl, výzkumník

PhDr. Miroslav Scheinost, IKSP, Česká kriminologická společnost

ORGÁNY ASOCIACE

Sekretariát:

Zuzana Tinglová (od 09/2020)

Marta Hoferová (od 10/2020)

Výbor:

od 17.10.2019 do 30.11.2020

Lenka Ouředníčková, RUBIKON Centrum, z.ú.

Gabriela Kabátová, Mezinárodní vězeňské společenství, z.s.

Miroslava Maťátková, Volonté Czech,o.p.s.

Lukáš Salivar, DP Work, s.r.o.

Petr Novák, Nová Šance, z.s.

od 30.11.2020

Jana Smiggels Kavková, RUBIKON Centrum, z.ú.

Ondřej Bílý, Společnost Podané ruce o.p.s.

Iveta Součková, Romodrom o.p.s.

Kontrolní komise:

od 17.10.2019 do 30.11.2020

Lucie Rybová, Český helsinský výbor, z.s.

Ondřej Bílý, Společnost Podané ruce o.p.s.

Ing. Věra Babišová, ŠANCE P.R.O., z.s.

od 30.11.2020

Lucie Rybová, Český helsinský výbor, z.s.

Gabriela Kabátová, Mezinárodní vězeňské společenství, z.s.

Petr Novák, Nová Šance, z.s.

PRACOVNÍ SKUPINY

Asociace disponuje šesti odbornými pracovními skupinami (PS): PS Legislativa, PS Dluhy, PS Osobnost, chování a vztahy, PS Závislosti, PS Zaměstnanost, PS Bydlení

Představení jednotlivých pracovních skupin:

Skupina Bydlení se zabývá problematikou bydlení. Jejím cílem je podílet se na zvyšování dostupnosti standardního bydlení pro propuštěné osoby, a to zejména prostřednictvím podpory rozvoje sociálního bydlení založeného na přístupu housing first.

Skupina Zaměstnanost se zabývá rozvojem podmínek financování služeb poskytovaných osobám ve vězení, propuštěným osobám a jejich rodinám.

Skupina Dluhy usiluje o to, aby dluhové poradenství bylo poskytováno v odpovídající kvalitě a rozsahu všem osobám ve výkonu trestu odnětí svobody. Cílem pracovní skupiny je, aby byl sjednocen přístup poskytovaného dluhového poradenství pro osoby ve VTOS.

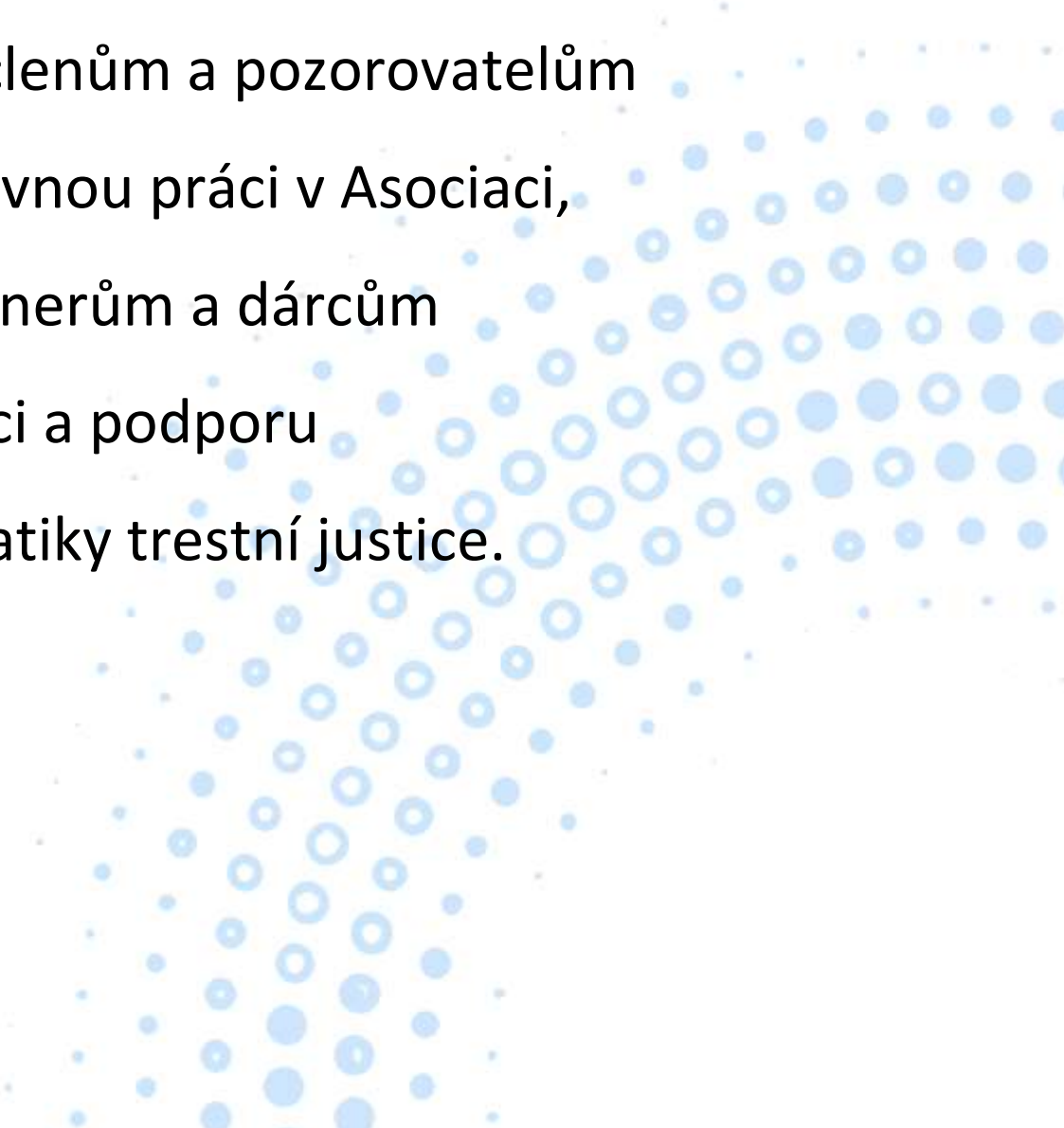
Skupina Osobnost, chování a vztahy se zaměřuje na téma rodičovství odsouzených, podporu a udržení jejich rodinných a sociálních vazeb nejen ve VTOS. Připravuje pracovní online setkání organizací z celé ČR, které se těmto tématům věnují, s cílem sdílet, inspirovat se navzájem a také formulovat doporučení pro rozvoj tohoto opomíjeného tématu, které má zásadní vliv na recidivu i desistenci.

Skupina Závislosti se zabývá zejména problematikou individuálního přístupu k ukládání trestních sankcí osobám se závislostní problematikou a ukládáním přiměřených povinností u podmíněného propuštění těchto osob. Skupina usiluje o to, aby se cílem sankcí a uložených povinností byla zejména motivace osoby ke změně chování, k řešení problémů se závislostí. V rámci uložených povinností navrhuje například nařídít nástup na předjednaný odborný povýstupní program.

Skupina Legislativa se na jednotlivé problémy dívá zejména z pohledu dostatečného ukotvení v legislativě či předpisech v souladu s potřebami v praxi. Na řešení jednotlivých problémů přirozeně většinou spolupracuje s dalšími skupinami, které danou problematiku řeší z pohledu praxe.

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme všem našim členům a pozorovatelům
za společnou a neúnavnou práci v Asociaci,
všem našim partnerům a dárcům
za spolupráci a podporu
při řešení problematiky trestní justice.

ROZVAHA

AKTIVA (zaokrouhleno v tis. Kč)	k 1.1.2020	k 31.12.2020
A. Dlouhodobý majetek celkem	0	0
B. Krátkodobý majetek celkem	0	632
B.I. Zásoby celkem	0	0
B.II. Pohledávky celkem	0	0
B.III. Krátkodobý finanční majetek celkem	0	632
B.IV. Jiná aktiva celkem	0	0
AKTIVA celkem	0	632

PASIVA (zaokrouhleno v tis. Kč)	k 1.1. 2020	k 31.12. 2020
A. Vlastní zdroje celkem	0	577
A.I. Jmění celkem	0	512
A.II. Výsledek hospodaření celkem	0	66
B. Cizí zdroje celkem	0	54
B.I. Rezervy celkem	0	0
B.II. Dlouhodobé závazky celkem	0	0
B.III. Krátkodobé závazky celkem	0	54
B.IV. Jiná pasiva celkem	0	0
PASIVA celkem	0	632

VÝKAZ ZISKŮ A ZTRÁT

NÁKLADY (zaokrouhleno v tis. Kč)

I. Spotřebované nákupy a služby	534
II. Změna stavu zásob vlastní činnosti a aktivace	0
III. Osobní náklady	77
IV. Daně a poplatky	0
V. Ostatní náklady	0
VI. Odpisy, prodaný majetek, tvorba a použití rezerv a opravných položek	0
VII. Poskytnuté příspěvky	0
VIII. Daň z příjmů	0

Náklady celkem	611
----------------	-----

VÝNOSY (zaokrouhleno v tis. Kč)

I. Provozní dotace	0
II. Přijaté příspěvky	677
III. Tržby za vlastní výkony a za zboží	0
IV. Ostatní výnosy	0
V. Tržby z prodeje majetku	0

Výnosy celkem	677
Výsledek hospodaření před zdaněním	66
Výsledek hospodaření po zdanění	66